

34. møde

Fredag den 7. december 1984 kl. 15.30

Dagsorden:

Eventuelt: Første behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Skibe).

Samtykke til behandling:

Formanden:

Den eneste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Skibe).

(Fremsat 7/12 84).

Lykketoft (S):

Det må hilses med tilfredshed, at regeringen hermed fremsætter et forslag, der betyder en væsentlig begrænsning af skatteleasing af skibe.

Det er nærliggende at sige: hvad sagde vi for et år siden? For i december sidste år fremsatte socialdemokratiet nogle ganske tilsvarende forslag, men blev afvist fra borgerlig side med den begrundelse, at det ville skade beskæftigelsen på de danske værfter. Meget store tal – også urealistisk store tal – blev nævnt for denne skadelige virkning, og det næste, der skete, var, at et skib på leasingvilkår blev bestilt hos et værft i Japan.

Siden har vi oplevet en udvikling som den, socialdemokratiet også advarede imod for et år siden, nemlig at næsten alle skibsbygningskontrakter ved de danske værfter bygger på skatteleasing. Selv store velrenommerede rederier, der selv ejer værfter, benytter sig ad den omvej til via statskassen med bistand fra beredvillige mellemhandlere af leasingkontrakter at få nogle billigere skibe.

Vi sagde sidste år klart og tydeligt, at en sådan udvikling var uholdbar, at den ikke gavner den samlede beskæftigelse i Danmark, fordi den skattemæssige selvbetjening via skibsleasing dræner statskassen for milliardbeløb, og det betyder med regeringens forståeligt stramme budgetmål, at der skal hentes yderligere store beløb ved beskæftigelsesfjendtlige nedskæringer andre steder i samfundsekonomien.

Hvad angår det foreliggende forslag, kan man naturligvis diskutere detaljer. Vi har kun haft nogle få timer til at studere det i, og vi vil fortsætte studiet i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Man kunne selvfølgelig overveje, om leasingspekulationen ikke kunne være standset mere systematisk og mere elegant gennem den samlede reform af skattesystemet, som vi skal starte de politiske drøftelser om i næste uge, men hamstringerne af leasingkontrakter er gået så vidt, at vi ikke har noget valg, og derfor vil socialdemokratiet støtte enhver skærpelse, og vi vil gøre det nu.

Der kan være brug for som erstatning for skattesubsidierne at overveje endnu mere lempelige ordninger for skibsfinansiering eller andet, men det er ikke givet, at noget sådant er påkrævet, eller i hvilket omfang det er påkrævet. Under alle omstændigheder er der tid til at overveje denne sag, også selv om man griber ind over for skatteleasingen med øjeblikkelig virkning, for værfternes ordrebøger er rimeligt fyldt et stykke tid frem.

For socialdemokratiet er det imidlertid afgørende, at et indgreb, der laves nu, også rammer de huller for fortsat leasingspekulation uden for skibsbygningsområdet, som folketingets borgerlige flertal med åbne øjne efterlod sidste år i december måned.

Socialdemokratiet foreslog dengang, at kursgevinster i leasingarrangementer skulle omfattes af ligningslovens § 4. Det blev afvist af regeringen og de radikale.

Socialdemokratiet foreslog også, at sidste års leasingindgreb fik en værnsregel om, at

[Lykketoft]

også en fælles administreret udlejningsvirksomhed, hvor investorerne officielt overtager enkeltmaskiner, enkeltbiler eller f.eks. containere, blev omfattet af stramningen. Det blev afvist af regeringen og de radikale.

Derfor har vi nu set arrangementet med ØKs containere, der markedsføres af noget, der hedder Nevi-finans, og som de radikale ikke kan lide, og som formentlig regeringen heller ikke kan lide. Derfor må det være meget aktuelt, at vi i forbindelse med dette lovforslag fremfører dette forslag om at lukke hullet, som blev nedstemt sidste år af folketingets borgerlige flertal.

Vi foreslog endelig også sidste år, at forskudsafskrivninger på bygningsprojekter, der skal leases ud, bliver afskaffet. Det blev afvist af regeringen og de radikale. Også det forslag vil vi drage frem igen i forbindelse med det foreliggende lovforslags behandling, fordi vi nu må forhindre, at det næste felt for skattetænkning, hvis man lukker eller bremser dér, hvor regeringen vil bremse, bliver, at man begynder at bygge med henblik på leasing i større stil i butikcentre og andre ejendomsinvesteringer.

Vi har en positiv holdning til det indgreb, regeringen foreslår, fordi det nøje svarer til hensigterne i det, vi foreslog og fik afvist for et år siden med hensyn til skibe, med disse supplerende indgreb om kursgevinster, om værnregel, som containereksemplet viser behovet for, og om stop for forskudsafskrivninger på bygninger, der skal leases ud.

Hagen Hagensen (KF):

Det konservative folkeparti vil takke regeringen for, at man nu kommer med dette lovforslag. Vi er enige med regeringen i, at det ikke er rimeligt, at investorer med høj marginalskat gennem køb af skibsanparter kan opnå en betydelig udsættelse med deres beskatning. Det år, der er gået, har vist, at der er behov for, at vi griber ind. Vi ville i fjor se året an. Det har vi gjort, og realiteten er blevet den, at der nu virkelig er behov for et indgreb. Det kan ikke være anderledes, og vi synes, der er grund til, at dette skal gennemføres og gennemføres således, at loven får virkning fra fremsættelsen i dag.

Jeg synes, der er grund til, at man skal standse op her. Hr. Lykketoft ville gå videre, men sagde selv, at det var ting, som man må-

ske kunne drøfte i forbindelse med den samlede drøftelse, vi skal have om en skattereform i løbet af meget kort tid. Jeg synes da, der er god grund til at se på en række forhold, men der er også grund til at sige, at man skal sørge for, at det kommer ind i en samlet drøftelse.

Her er et område, hvor forholdene har vist, at der er behov for, at man griber ind og gør det her og nu, og derfor synes vi, at det er en ordning, vi skal have igennem, således som den er foreslået af regeringen.

Jeg synes, at skatteministeren i sin udformning af lovforslaget har vist, at det kan lade sig gøre på et rimeligt grundlag, og jeg synes også, der kan være god grund til, at man, når man griber ind over for leasing på skibsområdet, også tilgodeser de naturlige erhvervsinteresser, der kan være – jeg tænker ikke mindst på fiskere, hvor der er nogle få stykker, der ejer skibe sammen til brug i deres erhverv. Hvis tallet 10 i den forbindelse ikke er det rigtige, er der jo givet en dispensationsadgang, som skal anvendes for netop at kunne hjælpe i sådanne forhold.

Jeg skal ikke gøre meget ud af denne første behandling. Vi kommer i udvalget til at se på forholdene, også dem, som hr. Lykketoft nævnte; jeg vil nøjes med at sige, at der her er god grund til for dette ting at sørge for, at denne lovgivning kommer igennem i løbet af meget få dage, således at vi har fået slået proppen godt i for de forhold, som vi ikke kan have går længere, end de er gået.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan støtte dette lovforslag. I det år, der er gået, siden folketinget sidst foretog et indgreb over for leasing, har vi måttet konstatere, at skattetænkningen i stærkt stigende omfang har koncentreret sig om skibsanparter. Det er klart, at det medfører en række problemer; bl.a. har det nogle provenumæssige konsekvenser, idet der er tale om, at skattegrundlaget i et vist omfang bliver undermineret, og at staten derved går glip af indtægter, som der er hårdt brug for. Vi må vel også over for hinanden erkende, at det er en belastning for skattesystemet. Det kan være en belastning for skattemoralen i samfundet, at skattetænkning i så høj grad florerer på dette felt.

[Fogh Rasmussen]

Vi kan derfor støtte forslaget, og det er vigtigt at understrege, at der med dette lovforslag ikke er indført et stop for investering i eller køb af skibsanparter. Det, der sker, er, at man tager toppen af de skattefordele, som der er ved det. Vi synes i venstre, at det er en rigtig betragtning, at også investeringer i skibe skal baseres på driftsøkonomisk rentabilitet og ikke på forventninger om at opnå nogle skattefordele.

Der er i debatten om alt dette fremført en række synspunkter om beskæftigelsesvirkningerne. Hertil vil jeg sige, at det erhverv, vi her taler om, i forvejen oppebærer en række subsidier via skibskreditfonden. Vi synes i venstre ikke, det er rimeligt, at der oven i det skal lægges noget, som i realiteten har udviklet sig til at være et rent skattesubsidium.

Hr. Lykketoft har fuldstændig ret i, at den eneste måde, hvorpå der kan findes en gennemgribende og en konsekvent løsning på alle disse problemer, er ved at lave et skattesystem, som beskatter renter og kapitalafkast på en langt mere konsekvent og ensartet måde end under de regler, vi kender i dag, og det er naturligvis nogle af de ting, der må indgå i overvejelserne om en skattereform.

Til sidst skal jeg sige, at vi i venstre er meget tilfredse med de ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser, som er anført i lovforslaget. De vil sikre, at projekter, som er indgået i tillid til gældende regler, ikke bliver ramt af indgrebet.

Rahbæk Møller (SF):

SF kan naturligvis støtte dette lovforslag, når regeringen nu endelig tager sig sammen til at lukke for leasingfiduser for skibe, men det er nødvendigt at tilføje, at denne form for hastelovgivning stiller de danske skibsværfter i en helt usædvanlig vanskelig situation. For et år siden diskuterede vi nøjagtig samme problemstilling. Dengang kom SF med den idé, at vi lukkede for leasing på skibsområdet i løbet af et par år, således at skibsværfterne havde mulighed for at omstille sig og vi eventuelt fik mulighed for at supplere med andre og mere hensigtsmæssige støtteordninger. Denne idé blev støttet af socialdemokratiet, og skatteministeren tog den også i første omgang til sig, men faldt senere fra, da han fik besked hjemmefra om,

at det måtte han ikke af hensyn til beskæftigelsen på værfterne.

Nu er det nødvendigt at spørge: hvor meget bedre havde de danske værfter ikke stået, hvis vi i tide havde foretaget en planmæssig afvikling af leasing i stedet for denne form for hastelovgivning? Nu ved vi da i hvert fald, at ét værft – Naskovværftet – kommer i en endda meget vanskelig situation. Så vidt jeg er orienteret, har de andre danske værfter ordre indtil et godt stykke ind i 1986 og for enkelte endda vist derudover, men vi ved også, at de alle sammen af hensyn til deres produktionsplanlægning skal have nye ordre inden for det næste halve år.

Derfor vil jeg opfordre regeringen – og det må specielt være industriministeren, som jo selv er til stede – til i løbet af meget kort tid at give folketinget en redegørelse om, hvilke planer regeringen egentlig har for danske skibsværfter og deres fremtid.

Jeg er også nødt til at tilføje en anden ting, nemlig at dette, så vidt vi kan se det, lukker for leasing på skibsområdet, men ikke lukker for leasing-fiduser i almindelighed. Vi har alle sammen hørt om leasing med containere, vi ved, at bygninger er undtaget, og godt nok kan der ikke afskrives ret meget på bygninger, men der kan afskrives på installationer, og vi vil givetvis se konstruktioner i den kommende tid, hvor der leases bygninger ud med et meget stort indhold af installationer. Med andre ord: vi har ikke lukket.

Det rejser det andet spørgsmål: er det ikke på tide, vi holder op med at kitte det ene hul efter det andet? Er det ikke systemet, der skal laves om? Nu taler vi skattereform, og jeg kan godt nævne løsningen på dette. Den er ikke, som hr. Fogh Rasmussen antydede, at enhver form for kapitalafkast skal beskattes lempeligere end løn. Nej, løsningen på dette er at indføre virksomhedsbeskatning af enhver type virksomhed. Det er den løsning, som SF har foreslået i sit sidste skattereformforslag, og det er også nøjagtig den samme løsning, som den norske skattekommission er kommet med i sin betænkning. Denne betænkning kan i øvrigt anbefales til såvel ministerens og hr. Fogh Rasmussens som andres læsning; det er en god bog.

Bernhard Baunsgaard (RV):

[Bernhard Baunsgaard]

Lovforslaget har til formål at gribe ind over for skibsleasing, og jeg skal med det samme sige, at det støttes fra radikal side. De tilbud, der har været fremme særlig inden for de sidste måneder, er efter vor mening konstrueret på en sådan måde, at vi ikke kan tolerere det.

Jeg vil i den forbindelse føje til, at det allerede ved indgrebet sidste år blev forudset, da den menneskelige opfindsomhed jo er så stor, at det, som vi dengang vedtog, muligvis ville blive misbrugt, og vi erklærede os også dengang rede til at gribe ind. Det er derfor, vi kan give hel tilslutning til dette.

Jeg vil gerne gøre en bemærkning i fortsættelse af det, hr. Lykketoft sagde om § 4 i ligningsloven. Jeg har lagt mærke til og har lige checket af nede hos et medlem i folketinget, at en række af de leasingforetagender, der er udbudt i den sidste tid, har taget forbehold over for § 4 i anpartsudbuddet. De har sagt, at det er en forudsætning for beregningerne, når man køber denne anpart i leasing, at kursgevinsterne ikke beskattes. Det kunne tyde på, at disse mennesker selv har været klar over, at der er en mulighed for det, men jeg vil gerne have opklaret til arbejdet i udvalget, om ministeren denne gang tager stilling til det, og jeg håber meget, det bliver en positiv stilling, eftersom de mennesker selv har forudset, at det må være en nærliggende mulighed.

Dette indgreb er konstrueret på en sådan måde, at man også griber ind over for partskibene i al almindelighed og partrederierne. Hermed griber vi jo ind i noget, der har været brugt, ikke bare i 100 år, men så langt tilbage, vi kan følge dansk skibsfart, dvs. tilbage til vikingetiden, og op gennem middelalderen har partrederier og partskibe været meget almindeligt anvendt i Danmark.

Ministeren har prøvet at afbøde dette indgreb ved at sige, at såfremt parthavernes antal ikke overstiger 10, gælder indgrebet ikke. Det vil formentlig redde fiskerflåden, og jeg har læst i bemærkningerne, at skulle der være enkelte fiskerskibe, som havde flere end 10 parthavere, var ministeren parat til at dispensere. Det er i orden. Tilbage er partrederierne, og vedrørende dem vil jeg godt have ministerens uddybning.

Må jeg sige et par ord til sidst om ikrafttrædelsen. Der står jo her, at hvis der er truffet skriftlige aftaler med et værft om bygning

af et skib, så løber denne aftale. Jeg vil gerne have at vide – hvis det er muligt for ministeren allerede her i dag at sige noget om det – hvor mange år vi så er fremme i tiden. Er vi fremme i 1986, 1987, 1988, 1989 eller 1990? Jeg har på fornemmelsen, at 1990 i hvert fald er et meget tænkeligt årstal for de aftaler, der i de sidste dage er truffet, og desværre ser det ud til, at disse aftaler er truffet på en sådan måde, at det ikke mindst er norske rederer, der får gavn af det og dermed kan konkurrere med danske rederier. Jeg vil gerne stille det spørgsmål, om denne begrænsning er tilstrækkelig.

Må jeg så til sidst bemærke, at for en årgang skibe er den direkte værftsstøtte, så vidt jeg forstår, af størrelsesordenen 1 mia kr., og det, der kommer frem gennem skibsleasing, er 250 mill. kr. for en årgang. Jeg ved ikke, om ministeren kan bekræfte disse tal.

Lenger (VS):

Ud fra devisen »bedre sent end aldrig« skal ministeren såmænd ikke have utak for, at han har fremsat dette lovforslag. Det er et skridt i den rigtige retning, og derfor kan ministeren også regne med støtte fra VS. Men det skal selvfølgelig understreges, at forslaget går ud på at nedsætte skattepligtige personers fradrag for skattemæssige afskrivninger på skibe og ikke at ophæve afskrivningsadgangen som ved leasingindgrebet.

Ministeren understreger i sine bemærkninger til lovforslaget, at der er sket en stærk stigning i antallet af skibsarrangementer, fordi skibene fik en særstilling ved leasingindgrebet, og vel at mærke skibsarrangementer, hvor investeringen foretages først og fremmest ud fra skattemæssige overvejelser.

Man fristes til at spørge: hvad havde ministeren ærlig talt ventet? Det var til at forudse, og det blev forudset her i salen af såvel socialdemokratiet som socialistisk folkeparti og venstresocialisterne, men ved den lejlighed var hverken regeringen eller hr. Bernhard Baunsgaard til at hugge eller stikke i. Så vores »tak for lovforslaget« er altså forsynet med den tilføjelse, at dette hul kunne have været stoppet for længst, hvis der havde været den politiske vilje eller for den sags skyld bare en erkendelse af, at det er med fiduser som med vand; det løber selvfølgelig derhen, hvor det går nedad.

[Lenger]

Jeg vil godt spørge ministeren: hvad er egentlig ændret siden den 15. december 1983, da ministeren ikke ville være med til et indgreb? Jeg synes, det er vigtigt at få det spørgsmål belyst, for det drejer sig jo dybest set om, hvorvidt det er afgørende for ministerens accept af en bestemt fidus, om det er få eller mange, der bruger den. Det er jo ifølge bemærkningerne ministerens eneste begrundelse for lovforslaget, det er det eneste nye, at der er sket en stigning i antallet af arrangementer, hvor investeringen først og fremmest foretages ud fra skattemæssige overvejelser. Gad vide, om ministeren bare ville have ladet stå til, hvis denne stigning ikke var sket. Er en fidus acceptabel eller uacceptabel ud fra dens indhold, eller er den acceptabel eller uacceptabel ud fra, hvor mange der benytter den? Det synes jeg er et meget centralt spørgsmål at få belyst ved en lejlighed som denne.

Jeg synes, disse ting skal huskes, for folks hukommelse er kort, og det ville være ufortjent, hvis ministeren uimodsagt skulle sole sig i dette lovforslag som en, der skrider ind mod skattefiduserne.

Når dette er sagt, vil jeg også godt sige om selve forslaget, at fordelene ved den nuværende ordning især tilfalder de mennesker, som har den højeste marginaltrækprocent, som vi ellers altid hører kan drive folk til tiggerstaven.

Afskrivningerne sker på den nominelle købesum, og der kan ske en vis overfinansiering, som kan anvendes til køb af obligationer med henblik på skattefri kursgevinster. Disse problemer mindskes noget med lovforslaget, bortset fra det med overfinansieringen, som vi godt vil have uddybet ud over, hvad der står i bemærkningerne, for vi er ikke sikre på, at lige præcis dette er løst med dette forslag.

Den tekniske udformning er for så vidt ganske besnærende. Der er en klar logik i, at man bruger et afskrivningsgrundlag på 55 pct. for at give fradragene samme værdi, som hvis der var tale om et selskab. Men netop sammenknytningen med selskabsskatten får mig til at spørge ministeren: hvad nu, hvis selskabsskatten forhøjes til 48 eller 50 pct. – begge satser har været nævnt – kommer ministeren så og vil have forhøjet grundlaget til 65 eller 70 pct.? Eller hvis folketinget realiserer den tanke, at fradragene skal have samme

værdi for alle, dvs. ca. 48 pct., kommer ministeren så om få måneder med forslag om helt at ophæve den lov, som han her stiller forslag om? Eller hvis man forestillede sig, at man medregnede fradrag i beregningen af tillægsskatten, ville ministeren så komme med en mindre forhøjelse af afskrivningsgrundlaget, fordi den marginale trækprocent nu kun var f.eks. 68? Det synes jeg også er vigtigt at få belyst her, når vi samtidig kan se af lovforslaget, at de indgåede aftaler respekteres og rækker mange år frem i tiden, også mange flere år, end vi må forvente der går, inden der sker nogle ændringer i skatteprocenterne for selskabsskatten og for personskatten. Det er vigtigt at få dette belyst, fordi vi altså kan risikere, at ministeren kommer om ganske få måneder, før dette overhovedet har fået nogen som helst betydning, og foreslår denne lov helt fjernet, hvis der sker noget andet i forbindelse med en skattereform.

Er det egentlig ikke det, der er konsekvensen af forslagets systematik, hr. minister?

Med disse bemærkninger kan vi give vores principielle tilslutning til forslaget. Det er ikke vidtgående nok ud fra vores inderste følelser. Senest har vi jo også oplevet problemet med containerleasing, og der skal såmænd også nok med en lap som denne komme nye former inden så længe. Det er jo sådan, at pengene nok skal finde vej til den bedst mulige forrentning.

Et mere vidtgående indgreb end dette kan næppe vinde tilslutning lige for tiden, og derfor tager vi til takke med det, der foreligger her.

Arne Bjerregaard (KrF):

I går behandlede vi et forslag, som skulle søge at lukke et hul i skattelovgivningen. I dag behandler vi et nyt forslag, der skal søge at lukke et andet hul i skattelovgivningen, og ens tro på fremtiden får én til at antage, at samme mængde vand stadig væk vil fosse ud gennem hullerne. Det er vel vort store problem.

Derfor må jeg sige, som også en anden har sagt, at vi kommer faktisk ikke dette reelt til livs, førend vi ændrer vores skattesystem, således at marginalbeskatningen bliver lave-re, og således at alt kapitalafkast udsættes for samme beskatning. Der er sådan set ingen anden måde, man generelt kan løse det på.

[Arne Bjerregaard]

Jeg må også sige, at jeg er enig med dem, som har nævnt, at der er andre metoder, folk kan bruge. Man har set på disse containere, og man ved, at en enkelt eller to har mulighed for at udnytte det nøjagtig på samme måde. Jeg har spurgt, om det er muligt at lave en lovgivning, der stopper et sådant hul, men for mig at se er det ganske umuligt at stoppe det, uden at man griber totalt ind i den, jeg havde nær sagt frie næringsret, frie etableringsret osv. Det er næsten håbløst.

Men er der nogen, der har en idé om, hvordan det kan gøres, er vi da i kristeligt folkeparti altid lydhøre over for sådanne tiltag, og vi er lydhøre over for dem i tide. Problemet er jo, at vi ofte lukker hullerne for sent, og i det øjeblik vi lukker dem for sent, kommer vi til at gribe ind i nogle dispositioner, så det kan bevirke, at virksomheder må lukke.

Som valgt i Nordjylland er jeg selvfølgelig på en måde betænkelig ved dette forslag, men jeg kan se, at hr. Risgaard Knudsen allerede glæder sig over, at jeg er valgt i Nordjylland, havde jeg nær sagt, fordi jeg lige så vel som hr. Risgaard Knudsen ved, at dette let fører til, at Frederikshavns Værft om kort tid må lukke. Det er de nøgne kendsgerninger, som vi lige så godt kan se i øjnene.

På den anden side vil jeg altid vende mig imod en udnyttelse af vore skatteregler, og dette er en udnyttelse af vore skatteregler. Jeg mener, at det er en moralsk pligt at vende sig imod den, og derfor vil jeg, ganske vist med betænkelighed, støtte dette forslag. Betænkeligheden skyldes alene dette, at vi gør det for sent og derfor måske er med til at lukke nogle værfter.

Poulsgaard (FP):

Man kan sagtens snakke om moral, men når man stjæler så høje procenter, som man gør, fra den danske befolkning, er det simpelt selvforsvar, at folk begynder at finde ud af, at det her er i hvert fald for groft.

Jeg synes, dette lovforslag burde give skatteministeren kuldegysninger. Det er jo forfærdeligt med de røser, der kommer fra venstrefløjten – og det var den regering, der ville gøre det lidt lettere at være dansker! Nu skal vi have lukket en masse værfter.

Det, vi her står over for, er et nyt eksempel i den lange række af uheldige helte i det-

te ting, for gang på gang oplever vi, at skatteministrene bliver grebet af panik, fordi der har stået noget i boulevardpressen, og så skal de vise, at nu sker der noget. Så har man en patentløsning med nogle nye specialparagrafer, der lapper på det enorme kludetæppe, som dansk skattelovgivning er. Hver gang viser det sig, at lapperne ikke dækker de huller, som skulle dækkes, men at de i stedet får helt andre virkninger i praksis. Der skal ikke så meget spådomskunst til at forudse, at det vil gå præcis på samme måde med dette lovforslag, som det er gået de mange gange tidligere: hele skattelovgivningen bliver yderligere indviklet, og jo mere indviklet den er, jo bedre vilkår for skattetænkningen. Vi er dygtige herinde til at skaffe levebrød til revisorer og til advokater; derimod knap så dygtige til at skaffe levebrød til skibsværftsarbejdere.

Denne skattetænkning er jo netop baseret på, at der er en meget lang række af særregler, således at der er individuelle udfoldelsesmuligheder for hver enkelt borger. Selvfølgelig er det, som skatteministeren her foreslår, ikke nær så farligt for den, der vil have et sundt skattesystem, som tilfældet er med det skattereformforslag, han har på bedding, hvor alle veltjente mennesker på et sølvfad får foræret muligheden for at omdanne arbejdsindkomst til over 60 pct. i skat til sort kapitalindtægt til 48 pct.

Men selv om skatteministeren altså går svanger med nogle tanker om at gøre Danmark til et skattetænkerparadis i endnu højere grad, end det hidtil har været, er det da slemt nok, at han kommer med dette over for skibsfarten. Det vil forvolde en masse ulykker for mange seriøse erhvervsinteresser, og det vil som sagt ikke på nogen måde begrænse antallet af dem, der har ondt i skatten.

Problemet er, at folk kan betale så lidt, de vil, i skat, man skal bare lige have penge nok til det. Ekstra Bladet kan stadig væk køre med disse skatteal, for dette forslag løser intet som helst problem, men skaber en hel masse nye.

Men efterhånden har nogle partier herinde forstået – hr. Rahbæk Møller f.eks. – at dette skattesystem ikke duer. Nej, det har fremskridtspartiet altid sagt. I 14 år har vi tordnet og tordnet og tordnet mod det rådne skattesystem, vi har. Det er snart på tide, at man begynder at forstå det. Island har nu fundet

[Poulsgaard]

fidusen. Den eneste måde at lave en skattereform på er, at vi brænder alle skattepapirer på sankthansbålet og så begynder at beskatte folk af det, de tager ud af samfundet, ikke det, de sætter ind i samfundet, nemlig deres arbejdskraft. Ellers kan vi fortsætte med at være uheldige helte og fortsætte med at være til grin herinde, for der kan ikke laves om på det system, vi har; det er simpelt hen håbløst, og det skal smides væk hele skidtet.

Maisted (FD):

Jeg er skuffet over, at hr. Poulsgaard ikke gav folketingsret det råd, der måske var det mest relevante, når man læser dette skatte-lovsforslag, nemlig at sørge for, at hr. Glistrup kom ud og på tirsdag indtrådte i skatte- og afgiftsudvalget, så han kunne være behjælpelig med at finde ud af, hvordan tingene reelt hænger sammen.

Skatteministeren har jo fremhævet, at for 8–10 mennesker, altså hvis man har en snæver familie- eller vennekreds, betyder det ikke noget, at man foretager den form for spekulation, men hvis det bliver brugt af den almindelige lønmodtager, så kommer alle farende og prøver at sætte fingrene i hullerne, og det er ganske enkelt umuligt, for der kommer bare nogle nye huller. Det er jo en radden vandslange, man prøver at lappe.

Der er tale om, at man prøver at stoppe det, hver eneste gang det er den almindelige lønmodtager, der prøver at udnytte de almindelige afskrivningsregler, for der er kun tale om ved de såkaldte leasingfiduser, at man spreder afskrivningerne i stedet for at have dem koncentreret hos enkeltpersoner eller hos et enkelt firma. Det må man skam ikke, for så kommer hr. Lykketoft og siger, at det får minsandten konsekvenser for formynderstaten og for vores løn og meget andet herinde, og det kan jeg godt se at der er en vis fare i, hvis alle mennesker vil udnytte den slags systemer.

Men grundtanken i udlejningssystemet er jo at skaffe risikovillig kapital, og at alle er med til at finansiere. Det er der ikke noget i vejen med, og så vidt jeg har fulgt debatten – jeg har ikke meget forstand på det – forstod jeg også, at det slet ikke var dér, problemerne lå, nej, det var den skattefrie kursgevinst, man fik, når man købte statspapirer bagefter for de midler, man fremskaffede ved hjælp

af dette udlejningssystem. Men socialdemokratiet har jo sørget for i uendelig mange år at få finansieret underskuddet i de offentlige kasser på 100–120 mia kr. – i år er det vistnok 123 mia kr. – ved at gå ud til folk, der kan skaffe midlerne, og sige til dem: kære venner, her er alle tiders skattefidus, I går hen og låner pengene i banken, I har en renteutgift, I kan trække fra, og så køber I statspapirer til en ringe kurs – nu var den betydelig lavere under socialdemokratiet end under den nuværende regering – og efter et antal år har I en skattefrie kursgevinst. Det er der ikke nogen der har rørt ved, og det bliver der heller ikke rørt ved med dette forslag.

Jeg synes også, det er ejendommeligt, at denne regering har opnået at blive rost af Ekstra Bladet. Ja men tænke sig, at den højeste lykke, som denne regering har kunnet opnå, er at blive rost af Ekstra Bladet. Og så spørger man sig selv: hvis det er godt for Nakskov Skibsværft, hvorfor i alverden skulle det ikke også være godt for andre skibsværfter? Det er også et ubesvaret spørgsmål. For ikke at tale om skibskreditfonden. Det er jo den allerstørste fidus, men den omtales heller ikke i nogen af de forslag, der bliver lagt frem. Det er klart, at dér har vi et markant milliardtab for statskassen ved at finansiere fremmede redere. Det er ikke engang danske skatteydere, der får glæde af det. Nej, det er fremmede redere.

Det er et håbløst foretagende, og jeg beklager meget, at en borgerlig regering indskiber sig i den slags projekter.

Jeg kunne også godt tænke mig at vide, hvad der nu sker med dem, der bygger hoteller og teatre og udlejer dem til kommunerne. Det er jo også et lejesystem, som sælges videre til fagforeningsmedlemmer eller andre medlemmer i en snæver kreds. Dér er det bare ikke skibe. Det er altså hoteller og teatre. Hvor kommunerne, socialdemokratisk dominerede kommuner, prøver at omgå indenrigsministerens påbud om, at aktivitetsniveauet skal fastholdes, laver man den trafik, og det bliver også finansieret af skatteydermidler. Det er håbløst, og det er klart, at det er 82 år for sent at gøre noget ved det. Indkomstskatten burde aldrig have set dagens lys, men nu burde man i hvert fald gøre noget effektivt for at få den afskaffet, for det lader sig ikke gøre at lappe på et dårligt system.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Må jeg takke for den tilslutning, som dette lovforslag har fået.

Debatten, synes jeg, overser en enkelt ting, som det er nødvendigt at sige: leasing som begreb, altså udleje af skibe og dette, at man får mange mennesker interesseret i at bygge skibe, har været værdifuldt for det danske samfund. Det har været værdifuldt for beskæftigelsen på skibsværfterne. Det har været værdifuldt for beskæftigelsen om bord på skibene og for indtjening af dansk valuta.

Jeg synes nok, det er vigtigt at fremhæve, at det, vi snakker om her, er ikke det onde selv, men noget, som er positivt og har været positivt i det danske samfund, men som samtidig har to store negative momenter. Det ene negative moment er det, at det giver anledning til, som vi har set det og tidligere har talt om det, den skatteretlige selvbetjeningsbutik, som ingen kan acceptere som rimelig, og det andet er det, at det for skibe medfører finansieringskonstruktioner af en sådan art, at man ikke kan sige, at finansieringskonstruktionen alene er bestemt af skibets rentabilitet og økonomiske evne, idet eventuelle tab bliver betalt over skatten.

Disse to ting er uheldige, og derfor er det nu anden gang inden for det sidste års tid, vi her diskuterer skibsleasing.

Der er mange, der har spurgt, hvad der er sket siden sidste år, da regeringen modsatte sig et indgreb. Der er sket adskillige ting.

For det første er der sket dette, som man også har været inde på i dag, at værfternes ordrebøger er rimeligt fyldt op, så der kommer ikke en øjeblikkelig nedgang i beskæftigelsen. For det andet er der sket det, at beskæftigelsen inden for metalområdet er betydelig mere tilfredsstillende i år, end den var for et år siden. Og endelig for det tredje må man sige – og det var selvfølgelig ikke uventet – at skibsleasingen har taget et omfang, som må betragtes som urimelig stort. Man regner med, at det samlede salg i 1984 af anparter beløber sig til ca. 5–6 mia kr., og det er dog et meget, meget betragteligt beløb.

Derfor har regeringen valgt at fremsætte dette lovforslag nu, og vi har gjort det ved at anvende en metode, som vi mener er rimelig. Vi har ikke forbudt, at flere slutter sig sammen og bygger et skib. Hvis der er færre end 10, der gør det – og det vil der måske være

med mindre skibe i fiskerflåden – er sagen naturligvis helt i orden. Der er der tradition for, at man slutter sig sammen. Hvis flere end 10 vil gå sammen om at bygge et skib – og det er jo det traditionelle partrederi, som vi kender, også i mange af vore store provinsbyer – kan de stadig væk gøre det, og de har stadig væk afskrivningsretten, men den meget begunstigende afskrivningsret vil blive begrænset til en størrelse, hvor vi skønner, at vi vil ramme den skattemæssige ikke-økonomiske leasing og stadig væk give plads for den økonomiske skibsfart, som jo også hidtil for nogles vedkommende har kunnet klare sig i aktieselskabsform, og det er nøjagtig den samme afskrivningsatts, man vil få, når der er tale om partrederi.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvilke skibe det rammer, så træder denne lov, når den bliver vedtaget, i kraft her fra døgnets begyndelse, men hvis der allerede er indgået aftaler med et værft om at bygge et skib, kan man sælge anparterne i dette skib selv efter detoen i dag, for det er klart, at hvis man har indgået en aftale med et værft om bygning, har det visse finansieringsforudsætninger, og det er jo ikke denne regerings politik at bryde afgørende ind i de forudsætninger, man har haft, da man indgik kontrakterne.

Hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at der måtte tidsmæssig begrænsning til med hensyn til salg af anparter. Dertil vil jeg kun sige, at det er jeg villig til at drøfte med udvalget, og der er muligvis andre tekniske ting, der også skal drøftes.

Hr. Bernhard Baunsgaard rejste også spørgsmålet om § 4 i ligningsloven, der siger, at hvis man ejer obligationer som næring, skal man beskattes af kursgevinsterne, og næring har jo hidtil været forstået som vekselernæring o.lign. Om næring også omfatter de tilfælde, hvor man køber obligationer for at tjene på den skattefri kursgevinst, er jeg ikke sikker på. Jeg ved ikke, om det er i overensstemmelse med den hidtidige fortolkning, men jeg synes, det er noget, det er rimeligt at kigge på, navnlig i betragtning af, som det også er blevet nævnt her af hr. Lyketoft, at der er dukket nogle leasingarrangementer op, som alene kan bære økonomisk igennem ved, at de finansieres til overkurs, og at der er skattefri kursgevinster.

Jeg vil gerne understrege, for at det ikke skal være nogen som helst tvivl: det er ikke

[Ministeren for skatter og afgifter]

denne regerings opgave at beskytte skattefiduser eller leasingfiduser. Vi vil gribe ind på alle de måder, vi kan, vel at mærke med skyldig hensyntagen til de andre samfundsmæssige interesser, der kan være knyttet til det gode, der er tale om. At dette er alvorligt ment, fremgår også ganske tydeligt af den invitation, der i dag er udsendt til folketingets store partier, socialdemokratiet og det radikale venstre, til at starte skattereformforhandlingerne, og det går vældig meget i samme retning.

Den skattereform, som regeringen ønsker gennemført her, kan beskrives meget, meget enkelt. Vi ønsker stop for skattetækning, og vi ønsker, at man skal spare sig til skattelettelser og ikke stifte gæld for at opnå skattelettelser. Dette lovforslag er et led i den samme konsekvente politik.

Lenger (VS):

Nu fik vi den yderligere oplysning, at det ikke bare er på grund af spekulationens omfang, at lovforslaget kommer nu; det skyldes ikke bare det, der er sket inden for det seneste år, det skyldes også beskæftigelsen i værftsindustrien. Det får mig til at spørge ministeren: hvordan er egentlig beskæftigelsen inden for containerområdet? Jeg vil godt give svaret med det samme: den er god, den er meget god på grund af den udvikling, der er sket i skibstyper inden for de seneste år, og derfor er jeg meget glad for, at vi fik disse ekstra begrundelser med fra ministerens side.

Så vil jeg også godt sige, at det, vi oplever i dag, er, at der bliver fremsat et forslag, der kunne have været fremsat en hvilken som helst dag inden for det seneste år, ja, det kunne for så vidt have været vedtaget for et år siden. Det bliver fremsat under stor dramatik og pressens bevågenhed, masser af interviews og masser af artikler, og jeg ved ikke hvad, og hvad er så det reelle indhold? Det er, at de arrangementer, der er indgået, kører videre i 1-2-3-4-5 år, at der er dispensationer i overgangsbestemmelserne, at der er dispensationsmuligheder i den løbende administration.

Af de 5-6 mia kr., som ministeren taler om, er det kun et mindre beløb, der standses ved dette lovforslag. Vi skal nok stemme for det, men det er kun et mindre beløb, der standses ved dette lovforslag, især fordi -

ministeren bekræftede det ganske vist ikke - lovforslagets systematik er af en sådan karakter, at vi må forudse, at ministeren kommer om ganske få måneder, hvis der bliver indgået forlig om en skattereform, der bare ligner regeringens eget udspil eller for den sags skyld ligner socialdemokratiets udspil, og fjerner denne lov igen. Det vil være en logisk følge af forslaget egen systematik.

Derfor synes jeg, at denne sag har fået en sådan form og er blevet fremlagt på en så dramatisk måde, at det, der reelt er tale om, er, at regeringen i denne uge har diskuteret sig frem til principperne for en skattereform, og når man så konstaterer, at som bifangst i denne skattereform vil der alligevel ske noget omkring leasingreglerne på grund af den måde, som fradragene bliver placeret på, kan man lige så godt slå sig til ridder på, at nu gør man noget ved leasingfiduserne. Men det var altså i forvejen en bifangst af den skattereform, som man har diskuteret sig frem til.

Poulsgaard (FP):

Jeg vil gerne vædde en skatte- og afgiftsbelagt øl med skatteministeren om, at skatte-tænkningen fortsætter. Det her stopper intet. Jeg synes simpelt hen, det var den mest uhyggelige tale, man næsten har kunnet høre fra en minister her.

Ministeren startede med at nævne alle de gode ting, som skatteleasing har medført: vi har fået bygget skibe, og vi har fået beskæftigelse, og det er jo rigtigt, alt det, som ministeren startede med at sige. Så svinger han over og begynder at rose regeringen. Jeg kan godt forstå, at de selv føler trang til at rose, for der er ikke andre, der vil gøre det. Men denne regering har også en opgave, hr. minister, og det er simpelt hen at sikre danske arbejdspladser.

Så sagde ministeren godt nok, at skattelettelser skulle foregå via besparelser. Ja vel. Nu vil jeg godt lave et tankeeksperiment her. Jeg vil næsten vædde en øl til på, at når Frederikshavn Skibsværft, Aalborg Værft, og hvad disse værfter hedder, kommer i nød, kommer i krise, og der ingen beskæftigelse er, så kommer de rendende, så skal der bevilges nogle skatte kroner til at redde de værfter igen. Så skal vi ind i en af disse redningsaktioner, som vi har haft så mange af. Hvor skal de kroner komme fra? De kan kun kom-

[Poulsgaard]

me fra skatteyderne, altså er der overhovedet ikke basis for at sætte skatterne ned; der er nærmest basis for at sætte dem op. Det er et sundt princip dette her, og man sidder kun i suppedasen, fordi skatteprocenten er alt, alt for høj. Det er beklageligt, at regeringen, der selv siger, at den er erhvervsvenlig, gør det stik modsatte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Kommunaludvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændrede

vægte for de amtskommunale udgiftsbehovskriterier, ændring af den vækstkommunale hovedstadsudligning, ændret opgørelse af folketal). (Lovforslag nr. L 81).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Kommunaludvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven. (Lovforslag nr. L 58).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger. (Lovforslag nr. L 35).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 11. december 1984 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.22
